

PROTOKOLL
2009-04-21
Stockholm

Ab 8 1 (2)
Mål nr 3978-07
Avdelning

NÄRVARANDE REGERINGSRÅD
Billum, Fernlund och Jermsten

FÖREDRAGANDE och PROTOKOLLFÖRARE
Regeringsrättssekreteraren Jonsson

KLAGANDE
Svenska Antipiratbyrån Ekonomisk förening, 769607-6996

Ombud: Advokat Henrik Bengtsson
Advokatfirman Delphi & Co
Box 1432
111 84 Stockholm

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE
Kammarrätten i Stockholms dom den 8 juni 2007 i mål nr 285-07

SAKEN
Föreläggande enligt personuppgiftslagen; fråga om prövningstillstånd m.m

Föredraganden anmäler att Svenska Antipiratbyrån Ekonomisk förening yrkar prövningstillstånd samt att Regeringsrätten ska inhämta förhandsavgörande från EG-domstolen.

Målet föredras.

SKÄLEN FÖR REGERINGSRÄTTENS BESLUT

Regeringsrätten finner att det inte framkommit att de väckta gemenskapsrättsliga frågorna har betydelse för avgörandet av det aktuella målet.

För att Regeringsrätten ska pröva ett överklagande i ett mål av detta slag krävs prövningstillstånd. Prövningstillstånd kan ges av två skäl. Det första skälet är att ett

Dok.Id 72025

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Wallingatan 2

Telefon
08-561 676 00
E-post: regeringsratten@dom.se

Telefax
08-561 678 20

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00-12:00
13:00-15:00

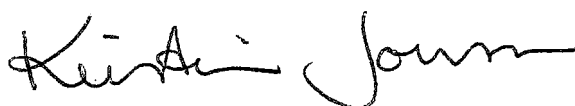
avgörande i målet är viktigt för ledningen av rättstillämpningen. Det andra skälet är att det finns synnerliga skäl för en prövning, som att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag. Bestämmelserna om prövningstillstånd finns i 36 § första stycket förvaltningsprocesslagen (1971:291).

Regeringsrätten finner att det inte har kommit fram skäl att meddela prövningstillstånd.

REGERINGSRÄTTENS BESLUT

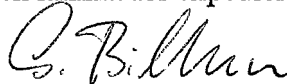
Regeringsrätten avslår yrkandet om inhämtande av förhandsavgörande från EG-domstolen.

Regeringsrätten meddelar inte prövningstillstånd. Kammarrättens avgörande står därmed fast.

Kristina Jonsson

Uppvisat och lämnat för expediering 2009-06-16

KLAGANDE

Svenska Antipiratbyrån ekonomisk förening, 769607-6996

Ombud:
Advokat Henrik Bengtsson
Box 1432
111 84 Stockholm

MOTPART

Datainspektionen
Box 8114
104 20 Stockholm

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Länsrättens i Stockholms län dom den 27 december 2006 i mål nr 15646-05, se bilaga

SAKEN

Föreläggande att upphöra med behandling av personuppgifter enligt personuppgiftslagen (1998:204)

Svenska Antipiratbyrån ekonomisk förening (Antipiratbyrån) yrkar att kammarrätten skall meddela prövningstillstånd samt, med ändring av länsrättens dom, upphäva Datainspektionens beslut. Till stöd för sin talan anför Antipiratbyrån bl.a. följande.

Länsrätten har inte gjort en kontextuell tolkning av Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG av den 24 oktober 1995 om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter (dataskyddsdirektivet). Av direktivets tjugosjätte beaktandesats framgår att personuppgifter som anonymiserats, dvs. inte längre är identifierbara, inte omfattas av direktivet. Eftersom det på grund av regleringen i 6 kap. 22 § lagen (2003:389) om elektronisk

kommunikation för närvarande inte finns några rättsliga möjligheter för Antipiratbyrån att identifiera innehavaren av en viss IP-adress kan Antipiratbyrån inte identifiera personen bakom en IP-adress.

Av dataskyddsdirektivets femtonde beaktandesats (vars svenska version inte är korrekt översatt), som avser behandling av ljud och bilder, framgår att Dataskyddsdirektivet är avsett att tillämpas på data som behandlas på ett sådant vis att den personuppgiftsansvarige får enkel tillgång till ifrågavarande personuppgifter. Detta innebär att avsikten med direktivet inte är att det skall omfatta ljud- och bilduppgifter om inte den personuppgiftsansvarige med lätthet kan koppla uppgifterna till en privatperson. Motsvarande tolkning skall tillämpas på indirekta personuppgifter. Data kan alltså utgöra personuppgifter om den personuppgiftsansvarige med lätthet kan identifiera den person till vilken dessa data är knuten, vilket i sin tur förutsätter reell tillgång till den "nyckel" som är nödvändig för att sammankoppla dessa data.

Länsrätten har underlåtit att göra en systematisk tolkning av dataskyddsdirektivet. En av grundpelarna i direktivet är den registrerades rätt till tillgång till information om behandlingen av dennes personuppgifter, liksom rätten till rättelse, blockering och utplånande i artikel 12. De rättigheter som följer av denna artikel bygger på förutsättningen att den personuppgiftsansvarige kan ta fram den efterfrågade informationen och vidta de efterfrågade åtgärderna. I förevarande fall kan Antipiratbyrån inte identifiera en privatperson som begär åtgärder enligt 26 § personuppgiftslagen. Även om personen ifråga uppger en IP-adress kan Antipiratbyrån inte verifiera att det är rätt person som egenhändigt undertecknat begäran.

Länsrätten har inte kommenterat det faktum att en betydande del av unionens övriga medlemsländer tillämpar ett "relativt" personuppgiftsbe-

grepp av innebörd att det måste vara faktiskt möjligt för den som hanterar uppgiften att identifiera den individ som uppgifterna avser.

Länsrätten har vidare underlåtit att beakta att Europarådet, vars konvention av den 28 januari 1981 om skydd för enskilda vid automatisk databehandling av personuppgifter ligger till grund för dataskyddsdirektivet, tillika tillämpar ett relativt personuppgiftsbegrep.

Länsrätten har slutligen inte kommenterat det faktum att ett flertal europeiska rättsvetenskapsmän förespråkar en relativ tolkning av personuppgiftsbegreppet i dataskyddsdirektivet.

DOMSKÄL

Till stöd för sitt yrkande att Datainspektionens föreläggande skall upphävas har Antipiratbyrån i kammarrätten gjort gällande att de IP-adresser som Antipiratbyrån behandlar inte utgör personuppgifter i den mening som avses i personuppgiftslagen.

Kammarrätten finner att skäl för att meddela prövningstillstånd föreligger. I sak gör kammarrätten följande bedömning.

Eftersom syftet med personuppgiftslagen är att uppfylla Sveriges skyldigheter enligt dataskyddsdirektivet måste lagens bestämmelser tolkas i ljuset av direktivet. Därvid tjänar direktivets s.k. beaktandesatser till vägledning.

Enligt artikel 2 a i dataskyddsdirektivet avses med personuppgift varje upplysning som avser en identifierad eller identifierbar fysisk person (den registrerade). Enligt samma bestämmelse är en identifierbar person en person som kan identifieras, direkt eller indirekt, framför allt genom

hänvisning till ett identifikationsnummer eller till en eller flera faktorer som är specifika för hans fysiska, fysiologiska, psykiska, ekonomiska, kulturella eller sociala identitet.

I den tjugosjätte beaktandesatsen till dataskyddsdirektivet sägs bl.a. följande. Principerna för skyddet måste gälla all information som rör en identifierad eller identifierbar person. För att avgöra om en person är identifierbar skall härvid beaktas alla hjälpmedel som i syfte att identifiera vederbörande rimligen kan komma att användas antingen av den registeransvarige eller av någon annan person. Skyddsprinciperna gäller inte för uppgifter som gjorts anonyma på ett sådant sätt att den registrerade inte längre är identifierbar.

Det är i målet ostridigt att en IP-adress tillsammans med uppgifter som finns hos internetleverantörerna kan användas för att identifiera en internetabbonent, vilken i vissa fall är en fysisk person. Oavsett om det är en internetabbonent själv eller någon annan som faktiskt använder abonnemanget kan således en IP-adress avse en identifierbar fysisk person, nämligen internetabbonenten.

Antipiratbyrån har pekat på att organisationen inte kan identifiera någon person med hjälp av IP-adresserna eftersom internetleverantörerna är rättsligt förhindrade att till Antipiratbyrån lämna de uppgifter som krävs för att IP-adressen skall kunna knytas till en viss abonnent. Antipiratbyrån har också anfört att uppgifterna om IP-adresser är anonyma på ett sätt som innebär att dataskyddsdirektivets skyddsprinciper enligt den tjugosjätte beaktandesatsen inte skall gälla för dessa uppgifter.

Kammarrätten anser att avsikten med dataskyddsdirektivet, enligt vad som sägs i dess tjugosjätte beaktandesats, måste vara att direktivet inte bara skall omfatta uppgifter som den registeransvarige själv (dvs. Antipi-

ratbyrån) kan använda för att identifiera en fysisk person, utan även uppgifter som någon annan kan använda i samma syfte. Vid bedömningen av om en viss uppgift avser en identifierbar person skall dessutom alla hjälpmedel som rimligen kan komma att användas i syfte att identifiera vederbörande beaktas.

Av de uppgifter Antipiratbyrån lämnat framgår att organisationen använder uppgifterna om IP-adresser för att göra polisanmälningar och för att underrätta internetleverantörerna om överträdelser av upphovsrättslagen och abonnemangsvillkoren. Uppgifterna är enligt Antipiratbyrån nödvändiga för att internetleverantörerna skall kunna ingripa mot de abonnenter som gjort sig skyldiga till överträdelserna. Det kan således konstateras att uppgifterna om IP-adresser används för att identifiera personer. Med hänsyn härtill kan det enligt kammarrätten inte råda någon tvekan om att de uppgifter om IP-adresser som Antipiratbyrån behandlar i vissa fall avser identifierbara fysiska personer. Ingenting i målet talar för att dessa uppgifter skall anses ha gjorts anonyma på ett sådant sätt att abonnenter inte längre är identifierbara.

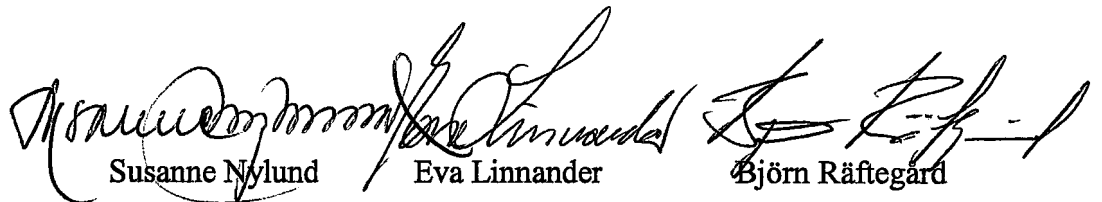
Mot bakgrund av det anförda finner kammarrätten att de uppgifter om IP-adresser som Antipiratbyrån behandlar i vissa fall utgör personuppgifter enligt direktivet och personuppgiftslagen. Vad Antipiratbyrån i övrigt anför – bl.a. att personuppgiftsbegreppet tolkats på annat sätt i andra EG-medlemsstater och att Antipiratbyrån inte har någon faktisk möjlighet att i vissa avseenden tillgodose de registrerades rättigheter – kan inte för- anleda någon annan bedömning. Det saknas således förutsättningar att bifalla Antipiratbyråns överklagande.

DOMSLUT

Kammarrätten meddelar prövningstillstånd.

Kammarrätten avslår överklagandet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR se bilaga (formulär 1). Beslutet att meddela prövningstillstånd får dock enligt 33 § tredje stycket förvaltningsprocesslagen (1971:291) inte överklagas.

Susanne Nylund
lagman

Eva Linnander
kammarrättsråd

Björn Räftegård
tf assessor
referent

LÄNSRÄTTEN I
STOCKHOLMS LÄN

DOM
2006-12-27
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
15646-05
Rotel 441

KLAGANDE

Svenska Antipiratbyrån ekonomisk förening, 769607-6996

Ombud: Advokat Henrik Bengtsson
Advokatfirman Delphi & Co KB
Box 1432
111 84 Stockholm

MOTPART

Datainspektionen
Box 8114
104 20 Stockholm

ÖVERKLAGAT BESLUT

Datainspektionens beslut den 8 juni 2005, se bilaga 1.
Diariernr 593-2005

SAKEN

Frågan om viss uppgift skall vara att anse som personuppgift enligt personuppgiftslagen (1998:204); PUL

DOMSLUT

Länsrätten avslår överklagandet.

Dok.Id 190185

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 17106 104 62 Stockholm	Krukmakargatan 19	08-720 90 00 E-post: lansrattenistockholm@dom.se	08-720 93 00	måndag – fredag 09:00-15:00

YRKANDEN MM.

Genom det överklagade beslutet förelade Datainspektionen (DI) Svenska Antipiratbyrån ekonomisk förening (APB) att upphöra med insamling och registrering av IP-nummer, detta då APB behandlar personuppgifter i den mening som avses i PUL samt uppgifter om lagöverträdelse som innefattar brott i den mening som avses i 21 § PUL, se bilaga 1.

APB överklagar DI:s beslut och yrkar att länsrätten skall upphäva DI:s föreläggande att APB skall upphöra med behandling av IP-nummer. APB anför bl.a. följande. De IP-nummeruppgifter som används av APB utgör inte personuppgifter i PUL:s mening. APB har inte tillgång till de personuppgifter som identifierar vem som är innehavare av ett abonnemang som använder en viss IP-adress och APB har inte ens potentiell tillgång till identifierande information eftersom APB är lagligen förhindrad att erhålla uppgift härom från en tillhandahållare av ett elektroniskt kommunikationsnät genom den tystnadsplikt som enligt 6 kap. 20 § lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation åvilar sådana aktörer. EG-domstolen har i det så kallade Bodil-målet (C101/01) gjort en teleologisk tolkning av Dataskyddsdirektivet. Frågan om IP-nummer utgör en personuppgift skall på motsvarande vis göras föremål för en teleologisk tolkning. Vid en sådan tolkning kan gemenskapslagstiftaren vid direktivets tillkomst inte ha avsett att icke identifierbara datotraffic-uppgifter skulle utgöra personuppgifter, än mindre att Dataskyddsdirektivet skulle hindra rättighetshavare från att beivra intrång i sina immateriella rättigheter. Datainspektionen hänvisar i sitt beslut till recit 26 i Dataskyddsdirektivet och menar att IP-nummer med stöd av detta uttalande är en personuppgift. Av recit 26 framgår att de hjälpmedel som rimligen kan komma att användas vid identifikation skall beaktas. Av reciten följer också att skyddsprinciperna inte

gäller uppgifter som gjorts anonyma på ett sådant sätt att den registrerade inte längre är identifierbar. Av recit 26 följer alltså att en rimlighetstolkning av om en uppgift utgör personuppgift skall göras och att, om det inte längre är möjligt att identifiera den registrerade, uppgiften inte utgör en personuppgift. Eftersom APB till följd av sekretessregler inte ens har potentiell tillgång till identifieringsdata kan IP-numren inte vid en kontextuell tolkning av recit 26 anses utgöra personuppgifter. APB anför vidare att man vid tolkning av Dataskyddsdirektivet skall bortse från Datalagsutredningen och att tolkningen av Dataskyddsdirektivet skall ske fördragskonformt. Vid fastställande av huruvida en uppgift är en personuppgift eller inte skall enligt APB:s uppfattning utgångspunkten vara den syn som den brittiska, irländska och österrikiska lagstiftaren anlagt i de lagar som i respektive land implementerar Dataskyddsdirektivet, nämligen att viss data kan utgöra personuppgift endast om den personuppgiftsansvarige har eller sannolikt kan komma att få tillgång till information som identifierar data. APB har vidare utvecklat sin ståndpunkt att behandlingen för det fall att den avser personuppgifter skall vara tillåten enligt PUL samt anför att de uppgifter som behandlas inte avser uppgifter om lagöverträdelse.

Datainspektionen vidhåller i yttrande till länsrätten sitt beslut.

APB utvecklar i yttrande sin talan och anför bl.a. följande. IP-nummer utgör inte personuppgift enligt 3 § PUL. Kammarrätten i Göteborg har i ett mål beträffande utlämnande av allmän handling haft att ta ställning till om en s.k. global-fil utgör en personuppgift (mål nr 2495-1999). Kammarrätten konstaterade att uppgifter i en viss fil knappast kunde anses knutna till en viss person, om inte möjligheter fanns att fastställa att endast någon viss individ har kunnat använda utrustningen vid de tillfällen som är aktuella. Professorn i

rättsinformatik Peter Seipel, vars yttrande inhämtades av Regeringsrätten i samband med RÅ 1999 ref. 18 I och II, är av samma uppfattning. IP-nummer identifierar endast en dator. Denna dator kan användas av ett flertal personer. Eftersom det inte är möjligt att knyta en viss person till datorn, skall ett IP-nummer på de grunder som anförs av kammarrätten respektive professor Seipel inte anses utgöra en personuppgift. APB hänvisar vidare till en rapport från University of Essex enligt vilken majoriteten av EG:s medlemsländer har en relativ definition av personuppgifter. Detta förutsätter att den nyckel som är nödvändig för att identifiera vilken person som avses med en viss uppgift måste vara tillgänglig för den personuppgiftsansvarige. Dataskyddsdirektivet bygger till del på Europarådets konvention av den 28 januari 1981 om skydd för enskilda vid automatisk databehandling av personuppgifter. I denna konvention skall inte en person anses vara identifierbar om identifikationen kräver en oersonlig mängd tid och arbetsinsats. APB redogör vidare för det relativa personuppgiftsbegreppet i såväl svensk som utländsk doktrin. Den syn på indirekta personuppgifter som DI ger uttryck för i sitt beslut är varken logisk eller rättssäker. Hela poängen med IP-nummer är att de utgör en del av infrastrukturen på Internet. IP-nummer är en nödvändighet för att datorer skall kunna kommunicera med varandra. Det innebär att en Internetoperatör alltid kan hänföra ett IP-nummer till en enskild abonnent. Den verklighet som DI förespeglar, nämligen att det skulle finnas situationer då ett IP-nummer inte kan hänföras till en abonnent existerar inte. Det är således inte möjligt att tillämpa en flexibel syn på frågan om personuppgifter. Svaret på frågan om huruvida ett IP-nummer är en personuppgift är ja eller nej. De personuppgiftsansvariga måste av rättssäkerhetsskäl veta huruvida ett IP-nummer enligt svensk rätt är en personuppgift eller inte. Redan på denna grund är det inte möjligt att upprätthålla DI:s tolkning. Om DI:s syn på relativa personuppgif-

ter skulle vara gällande gemenskapsrätt skulle denna syn få märkliga och omfattande konsekvenser för integritetsskyddet. Om det inte krävs något sannolikhetsstest för huruvida den personuppgiftsansvarige över huvud taget har möjlighet att identifiera personen bakom vissa uppgifter blir konsekvensen att många företag sannolikt idag bedriver personuppgiftsbehandling utan att vara medvetna om det. Det kan ju nämligen någonstans i världen finnas en nyckel som kopplar avidentifierade eller pseudonymiserade data som företaget behandlar. Eftersom företaget ifråga sannolikt inte har anmält den personuppgiftsbehandling företaget saknar kännedom om är företagets ställföreträdare vidare exponerade för straffrättsligt ansvar. DI:s syn på relativa personuppgifter medför således en betydande rättsosäkerhet för de potentiella personuppgiftsansvariga.

DI anför i yttrande bl.a. följande. ABP gör en felaktig tolkning av PUL och Dataskyddsdirektivet. Det går inte att hävda att indirekta personuppgifter endast kan utgöra personuppgifter om den personuppgiftsansvarige med lätthet kan identifiera den person till vilken informationen är knuten. Av punkt 26 i ingressen till Dataskyddsdirektivet framgår att man, för att avgöra om en person är identifierbar, skall beakta alla hjälpmedel som kan komma att användas för att identifiera personen. Den personuppgiftsansvarige behöver inte själv förfoga över den informationen, det räcker med att någon, t.ex. en Internetleverantör, kan hänföra uppgifterna till en individ. Man kan inte lägga en rekommendation från Europarådet till grund för tolkningen av begreppet personuppgift i PUL. Europarådets rekommendation gäller tillämpningen av en annan rättsakt. Dataskyddsdirektivet är en EG-rättsakt som innehåller en för EU-medlemsstaterna gemensam precisering och förstärkning av sådana principer om skydd för enskilda personers fri- och rättigheter, särskilt rätten till privatlivet, som kommer till uttryck i Europarådets konvention. Be-

greppet personuppgift är definierat i 3 § PUL. Av förarbetena framgår att definitionen är avsedd att ha samma innebörd som motsvarande uttryck har enligt artikel 2 i Dataskyddsdirektivet. APB:s argumentation synes gå ut på att den svenska tillämpningen av Dataskyddsdirektivet och då närmast begreppet personuppgift skulle vara felaktig. APB pekar istället på att vissa andra EU-länders implementering och tillämpning av Dataskyddsdirektivet borde vara utgångspunkt för den svenska rättstillämpningen. Att det föreligger en del olikheter mellan EU-länderna i deras genomförande av Dataskyddsdirektivets olika bestämmelser framgår av den komparativa studie som kommissionen låtit utföra som en del i kommissionens första rapport om genomförandet av direktivet. För DI är det oklart vilka länder som kommissionen fört bilaterala diskussioner med om inkorrekt genomförande av direktivet. Genom Dataskyddsdirektivet har det inrättats en särskild arbetsgrupp, artikel 29-gruppen. När det gäller frågan om IP-nummer är att anse som personuppgifter kan nämnas att 29-gruppen har ansett att IP-adresser är uppgifter som är hänförliga till en identifierbar person. Det framgår bl.a. av 29-gruppens arbetsdokument WP 37 Skydd av privatlivet på Internet; Ett integrerat förhållningssätt till dataskydd antaget den 21 november 2000. EU-kommissionen har också kommit fram till att en IP-adress kan vara en personuppgift i den mening som avses i Dataskyddsdirektivet. Det framgår av Kommissionens meddelande till Rådet och Europaparlamentet Nästa generations Internet – prioriterade åtgärder för övergången till det nya Internetprotokollet IPv6. Avslutningsvis vill DI upplysa länsrätten om att DI på begäran av APB genom beslut den 13 oktober 2005 i ärende med Dnr 1019-2005 med stöd av 9 § personuppgiftsförordningen (1998:1191) meddelat APB ett undantag från förbudet i 21 § PUL om behandling av lagöverträdelse.

APB anför i yttrande därefter bl.a. följande. DI menar i sitt yttrande att Europarådets rekommendationer inte kan läggas till grund för tolkningen av Dataskyddsdirektivet. DI har missuppfattat grundva-
len för Dataskyddsdirektivet. Den rekommendation som APB anført som skäl för sin tolkning av det relativa personuppgiftsbegreppet har upprättats av Europarådets medlemsstater den 30 september 1997, dvs. knappt två år efter det att Europaparlamentet och rådet besluta-
de om Dataskyddsdirektivet. DI förbigår också det faktum att Euro-
peiska Unionen ratificerat Europarådets konvention av den 28 janua-
ri 1981 om skydd för enskilda vid automatisk databehandling av
personuppgifter och således står bakom de rekommendationer som
utarbetats av rådet. Europarådets rekommendationer har således
betydelse för tolkningen av personuppgiftsbegreppet i PUL. DI hän-
för sig till ett visst yttrande från artikel 29-gruppen men underlåter
att nämna att artikel 29-gruppen i sin rapport "Working document
on data protection issues related to RFID technology" delar APB:s
uppfattning beträffande relativa personuppgifter. Den av DI åbero-
pade kommentaren från kommissionen avser uteslutande frågan om
hantering av domännamnsregister vilka innehåller både personupp-
gifter och IP-nummer. DI:s påstående om att Kommissionens med-
delande kan tas till intäkt för att Kommissionen skulle vara av sam-
ma uppfattning som DI ifråga om ett IP-nummer utgör en person-
uppgift är sålunda vilseledande och inkorrekt.

Länsrätten har den 23 november 2006 hållit muntlig förhandling i
målet.

APB har vid den muntliga förhandlingen vidhållit sin talan, hänfört
sig till ingivet material samt genomfört en presentation av hur APB
behandlar IP-nummer i sin verksamhet samt hur APB anser att den-
na hantering skall bedömas.

DI har vid den muntliga förhandlingen bestridit bifall till talan och genomfört en presentation avseende hur IP-nummer fungerar.

Efter den muntliga förhandlingen har ytterligare skriftväxling skett.

DOMSKÄL

Av 3 § PUL framgår bl.a. följande. Med personuppgift avses all slags information som direkt eller indirekt kan hänföras till en fysisk person som är i livet.

Av punkt 26 i ingressen till Europaparlamentets och Rådets direktiv 95/46/EG framgår följande. Principerna för skyddet måste gälla all information som rör en identifierad eller identifierbar person. För att avgöra om en person är identifierbar skall härvid beaktas alla hjälpmedel som i syfte att identifiera vederbörande rimligen kan komma att användas antingen av den registeransvarige eller av någon annan person. Skyddsprinciperna gäller inte för uppgifter som gjorts anonyma på ett sådant sätt att den registrerade inte längre är identifierbar. En sådan uppförandekodex som avses i artikel 27 kan vara ett användbart redskap för att ge vägledning om hur uppgifter kan göras anonyma och behållas i en form som gör det omöjligt att identifiera den registrerade.

Länsrätten gör följande bedömning.

En uppgift är att anse som en personuppgift om den direkt eller indirekt kan hänföras till en person som är i livet. I det nu aktuella målet är frågan om ett IP-nummer kan hänföras till en nu levande fysisk person. Länsrätten noterar att Internetleverantörerna på grund av vissa sekretessbestämmelser inte får lämna ut informationen om vem som innehar det abonnemang som kan härledas till ett visst IP-nummer.

Antipiratbyrån har i målet gjort gällande att IP-nummer inte kan anses vara en personuppgift då Antipiratbyrån inte kan härleda detta nummer till en viss person. Av såväl Dataskyddsdirektivet som den

svenska implementeringen av detsamma framgår att uppgiften direkt eller indirekt skall kunna härledas till en fysisk person. Det är i detta sammanhang ostridigt mellan parterna att Internetleverantören kan identifiera den person som står på abonnemanget avseende den aktuella IP-adressen. Det går således att härleda IP-numret till en fysisk person.

Antipiratbyrån har vidare anfört att det inte går att identifiera en fysisk person då man inte vet vem som använt sig av det specifika IP-numret vid tidpunkten för nedladdningen. Länsrätten noterar avseende denna invändning att abonnemangsinnehavaren i ett stort antal fall är en fysisk person. Den fysiska person som med hjälp av IP-numret kan identifieras måste inte vara den faktiska användaren utan redan det faktum att en fysisk person kan identifieras som abonnemangsinnehavare är tillräckligt för att IP-nummer skall anses vara en personuppgift i PUL:s mening.

Länsrätten finner således att behandlingen av IP-nummer i Antipiratbyråns verksamhet är att anse som behandling av personuppgifter då dessa IP-nummer indirekt går att härleda till fysiska personer som är i livet. Överklagandet skall därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (Dv 3109/1a)

Barbro Lundholm

Tf chefsrådman

I avgörandet har även deltagit nämndemännen Margareta Ekman (skiljaktig mening, se bilaga 3), Marie Herolf och Barbro Hyllienmark.

Föredragande har varit länsrättsfiskalen Robert Johansson.

Svenska Antipiratbyrån Ekonomisk
förening
Box 23021
104 35 STOCKHOLM

Beslut efter tillsyn enligt personuppgiftslagen (1998:204)

Datainspektionens beslut

Datainspektionen konstaterar att Svenska Antipiratbyrån Ekonomisk Förening (Antipiratbyrån) bl.a. genom insamling och registrering av IP-nummer behandlar personuppgifter i den mening som avses i personuppgiftslagen. Antipiratbyråns behandling omfattar även uppgifter om lagöverträdelse som innefattar brott i den mening som avses i 21 § personuppgiftslagen. Behandlingen brister i två avseenden. Antipiratbyrån, som bedömt att deras hantering inte innebär behandling av personuppgifter, har inte anmält behandlingen av personuppgifter till Datainspektionen i enlighet med 36 § personuppgiftslagen. Antipiratbyråns behandling av lagöverträdelse är i strid med 21 § personuppgiftslagen. Antipiratbyrån föreläggs därför att upphöra med behandlingen.

En förutsättning för att Antipiratbyrån ska kunna behandla uppgifter om lagöverträdelse är att Datainspektionen efter ansökan beviljar undantag från förbudet i 21 § personuppgiftslagen. Någon sådan ansökan har inte gjorts. Datainspektionen har i detta ärende inte tagit ställning till om det finns förutsättningar för att meddela ett undantag från förbudet i 21 § personuppgiftslagen.

Redogörelse för tillsynsärendet

Datainspektionen har genom ett mycket stort antal klagomål uppmärksammat på att Antipiratbyrån samlar in och använder uppgifter om bl.a. IP-nummer i samband med s.k. fildelning på nätet. Datainspektionen har genomfört en inspektion hos Antipiratbyrån den 8 april 2005 och den 28 april 2005. Datainspektionen har sänt ett inspektionsprotokoll till Antipiratbyrån för eventuella synpunkter. Antipiratbyrån har inkommit med ett yttrande.

När det gäller sakomständigheterna har Antipiratbyrån i huvudsak uppgett följande. Vid sin sökning efter olovligt tillgängliggjort material använder Antipiratbyrån uppgifter om IP-nummer, alias, filnamn och sökväg, vilken server den tillgängliggörande datorn är uppkopplad mot samt tidpunkten för söksvaret. Antipiratbyrån eftersöker endast information avseende upphovsrättsligt skyd-

dade verk där Antipiratbyråns medlemmar är innehavare av rättigheterna och behandlar inte känsliga uppgifter eller uppgifter som kan ge en bild av den utdelande personens intressen. Antipiratbyrån använder uppgifterna om bl.a. IP-nummer på två olika sätt beroende på omfattningen av det olovliga tillgänglighöret. När det gäller särskilt grova fall gör Antipiratbyrån en polisanmälan. I övriga fall skickas den insamlade informationen, tillsammans med ett brev (s.k. abuse-brev), i första hand till den i RIPE registrerade Internetleverantörens abuse-avdelning eller kontaktperson. Uppgifterna är nödvändiga för att Internetoperatörerna ska kunna ingripa mot abonnenter som överträder upphovsrättslagen och abonnemangsvillkoren. Antipiratbyrån sparar inte uppgifterna om IP-nummer, annat än i krypterad form under en kort tid, efter det att abusebrevet har skickats. Vid polisanmälan sparar Antipiratbyrån endast en papperskopia av polisanmälan. Antipiratbyrån har sedan ett år tillbaka gjort 136 polisanmälningar och dagligen skickat 1500-2000 abuse-brev.

När det gäller den rättsliga bedömningen har Antipiratbyrån anfört och åberopat i huvudsak följande. De uppgifter om bl.a. IP-nummer som Antipiratbyrån använder i sin sökning efter olovligt tillgängliggjort material utgör inte personuppgifter i personuppgiftslagens mening. Detta eftersom Antipiratbyrån inte har tillgång till de personuppgifter som identifierar vem som är innehavare av ett abonnemang som använder en viss IP-adress. Antipiratbyrån är även lagligen förhindrad att erhålla uppgift härom från en tillhandahållare av ett elektroniskt kommunikationsnät genom den tystnadsplikt som enligt 6 kap 20 § lagen om elektronisk kommunikation åvilar sådana aktörer. För det fall att personuppgiftslagen är tillämplig är behandlingen tillåten enligt de grundläggande kraven i 9 § personuppgiftslagen och enligt intresseavvägningen i 10 § f) personuppgiftslagen. Antipiratbyrån behandlar i samband med utskick av abusebrev inte uppgifter om lagöverträdelser, utan endast uppgifter om faktiska skeenden. Skulle Datainspektionen anse att uppgifterna innebär en uppgift om lagöverträdelse är behandlingen tillåten enligt Datainspektionens föreskrifter om undantag från förbudet för andra än myndigheter att behandla personuppgifter om lagöverträdelser m.m. DIFS 1998:3 1 § d) eftersom behandlingen är nödvändig för att tillvarata rättsliga anspråk. Om Datainspektionen skulle anse att IP-nummer är en personuppgift är behandlingen tillåten enligt det sistnämnda undantaget även vid polisanmälningar.

Skäl för beslutet

Fråga om Antipiratbyrån behandlar personuppgifter

Enligt 3 § personuppgiftslagen avses med personuppgifter *all slags information som direkt eller indirekt kan hänföras till en fysisk person som är i livet*. Enligt punkt 26 i ingressen till EG-direktivet ska man för att avgöra om en person är identifierbar beakta alla hjälpmedel som i syfte att identifiera vederbörande rimligen kan komma att användas antingen av den personuppgiftsansvarige eller av någon annan person. Av förarbetena till den svenska personuppgiftslagen framgår bl.a. följande. Det krävs bara att en fysisk person kan identifieras med hjälp av informationen, inte att den personuppgiftsansvarige själv ska förfoga över samtliga uppgifter som gör identifieringen möjlig. När det gäller uppgift om s.k. nätnodsadresser och liknande "elektroniska identiteter" kan sådana uppgifter om användarna ofta hänföras till en individ med hjälp av uppgifter som användarens Internetleverantör har tillgång till. I vissa fall kan uppgifter direkt hänföras till en så begränsad grupp personer, t.ex. en handfull

personer med tillgång till en och samma dator eller nätanslutning, att en enskild individ med hjälp av andra uppgifter enkelt kan identifieras, och att uppgifterna då får betraktas som personuppgifter.

Datainspektionen konstaterar att en uppgift om IP-nummer kan vara en personuppgift i personuppgiftslagens mening, men att en bedömning får göras i varje enskilt fall. Datainspektionen anser att IP-nummer utgör en personuppgift i de fall som någon, t.ex. en Internetleverantör, kan hänföra uppgiften till en enskild abonnent eller användare som är en fysisk person. Detta betyder att den som avser att behandla uppgifter om IP-nummer måste följa bestämmelserna i personuppgiftslagen.

Datainspektionen bedömer att Antipiratbyrån genom sin insamling av uppgifter om bl.a. IP-nummer behandlar personuppgifter och att personuppgiftslagen är tillämplig. Det förhållandet att Antipiratbyrån inte själv kan identifiera individerna saknar betydelse, så länge som någon annan kan hänföra uppgifterna till en individ. Själva avsikten med Antipiratbyråns behandling är också att Internetleverantörerna respektive polismyndigheten ska vidta åtgärder mot användare som överträder upphovsrättslagen och/eller abonnemangsvillkoren genom att olovligen tillgängliggöra upphovsrättsligt skyddade verk. För det ändamålet tillhandahåller Antipiratbyrån Internetleverantörerna och polismyndigheten de uppgifter som behövs för att kunna identifiera den mot vilken åtgärder ska riktas.

Datainspektionen konstaterar att Antipiratbyrån inte har anmält behandlingen av personuppgifter i enlighet med bestämmelserna i 36 § personuppgiftslagen. Något undantag från anmälningsskyldigheten är inte tillämpligt.

Fråga om Antipiratbyrån behandlar uppgifter om brott m.m.

Enligt 21 § personuppgiftslagen är det förbjudet för andra än myndigheter att behandla personuppgifter om lagöverträdelse som innefattar brott. Av förarbetena till personuppgiftslagen framgår bl.a. följande. En uppgift om att någon har eller kan ha begått något visst brott utgör en uppgift om lagöverträdelse, även om det inte finns någon dom eller motsvarande beträffande brottet.

Förutom den tekniska information om bl.a. uppgift om IP-nummer som Antipiratbyrån samlar in, lämnar Antipiratbyrån i abuse-brevet bl.a. följande uppgifter. Brott mot upphovsrättslagen. Vi har uppmärksammat att någon i ert nätverk tillgängliggör upphovsskyddat material utan tillstånd från rättighetshavaren. Handlingen utgör ett intrång i rättighetshavarens rättigheter. Det tillgängliggjorda materialet överensstämmer med respektive originalprodukt och bevisningen motsvarar vad som krävs för att inleda en rättslig process.

Datainspektionen bedömer att Antipiratbyrån genom sin användning av IP-nummer och övrig information behandlar uppgifter om lagöverträdelse som innefattar brott i den mening som avses i 21 § personuppgiftslagen. Utgångspunkten är därför att behandlingen är förbjuden.

Utan hinder av förbudet i 21 § personuppgiftslagen får sådana personuppgifter behandlas om behandlingen avser endast enstaka uppgift som är nödvändig för

att rättsliga anspråk skall kunna fastställas, göras gällande eller försvaras i ett enskilt fall (Datainspektionens föreskrifter, DIFS 1998:3 punkten d).

Datainspektionen bedömer att Antipiratbyråns behandling av uppgifter om bl.a. IP-nummer, varken när det gäller inom ramen för utskick av abuse-brev eller vid polisanmälan, omfattas av undantaget i fråga. Behandlingen kan sägas vara nödvändig för att rättsliga anspråk ska kunna fastställas, göras gällande eller försvaras i ett enskilt fall. Det föreligger ett berättigat intresse av behandlingen som väger tyngre än den registrerades intresse av integritetsskydd, dvs. behandlingen i sig kan anses tillåten enligt en intresseavvägning i 10 § punkten f). Behandlingens omfattning innebär dock att den inte kan sägas avse endast enstaka uppgift. I denna bedömning har Datainspektionen beaktat att det när det gäller abuse-breven är fråga om behandling av en mycket stor mängd uppgifter som innebär att många människor riskerar att utpekas som misstänkta brottslingar. Även omfattningen av behandlingen vid polisanmälningar är sådan att den inte kan rymmas inom det aktuella undantaget. För att det ska vara tillåtet för företag eller andra organisationer att behandla brottsuppgifter, annat än enstaka uppgifter i undantagsfall, krävs att Datainspektionen beslutar om undantag från förbudet.

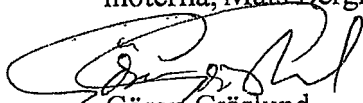
Datainspektionen konstaterar att Antipiratbyrån behandlar uppgifter om lagöverträdelse i strid med förbudet i 21 § personuppgiftslagen.

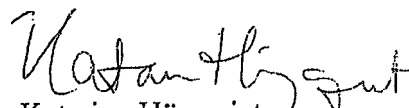
En förutsättning för att Antipiratbyrån ska kunna behandla uppgifter om lagöverträdelse är att Datainspektionen efter ansökan beviljar undantag från förbudet i 21 § personuppgiftslagen. Någon sådan ansökan har inte gjorts. Datainspektionen har i detta ärende inte tagit ställning till om det finns förutsättningar för att meddela ett undantag från förbudet i 21 § personuppgiftslagen.

Hur man överklagar

Om ni vill överklaga beslutet skall ni skriva till Datainspektionen. Ange i skrivelsen vilket beslut som överklagas och den ändring som ni begär. Inspektionen måste ha fått ert överklagande inom tre veckor från den dag ni fick ta del av beslutet, annars kan överklagandet inte prövas. Datainspektionen sänder överklagandet vidare till Länsrätten i Stockholms län för prövning om inspektionen inte själv ändrar beslutet på det sätt ni har begärt.

Beslut i detta ärende har fattats av Datainspektionens styrelse i närvaro av chefsjuristen Leif Lindgren, tillsynsdirektören Britt-Marie Wester, datarådet Hans-Olof Lindblom och byrådirektören Katarina Högquist, föredragande. I beslutet deltog generaldirektören Göran Gräslund, ordförande, samt ledamöterna, Mats Berglind, Ylva Lindahl, Åke Rangborg och Rigmor Stenmark.

Göran Gräslund

Katarina Högquist

Margareta Ekman:s skiljaktiga mening.

Antipiratbyråns behandling av IP-nummer är inte en behandling av personuppgifter då Internetleverantören antingen inte kan spåra vem som står för abonnemanget eller är lagligen förhindrad att lämna ut uppgifter om innehavaren av abonnemanget till Antipiratbyrån.

Dok.Id 191425

Postadress Box 17106 104 62 Stockholm	Besöksadress Krukmakargatan 19	Telefon 08-720 90 00 E-post: lansrattenistockholm@dom.se	Telefax 08-720 93 00	Expeditionstid måndag – fredag 09:00-15:00
--	--	--	--------------------------------	---